



Faiq QISMƏTOĞLU
faiqqismetoglu@box.az

Kəndinə oxşayan adam...

...Dünyada o adam xoşbəxtdir ki, heç kimə yox, öz kəndinə, öz elinə, öz torpağına oxşayır... Təbii ki, öz torpağına oxşayan insanı Allah və el-oba da çox istəyir... Mənim tanıdığım və lap çox istədiyim yazıçı, şair, publisist, dramaturq, böyük ziyalı, böyük insan Seyran Səxavət də belə şəxsiyyətlərdəndir. Çünki Seyran Səxavət göy üzünü kimi təmiz, bulaq suyu kimi duru bir yazardı. Elə mənim ailəm, övladlarım və nəvələrim də buna görə onu çox istəyirlər. Allah and olsun, onlar Seyran müəllimi həyatda görməyiblər, ancaq televizorda görüblər.

Səmimi, bal kimi şirin danışdığına görə onu çox istəyirlər. Bunu Seyran qardaşımız da gözəl bilir. Çünki mənə zəng edib, hal-əhval tutanda birinci balalarımı, nəvələrimi soruşur. Və bu səmimiyyətinə görə, mənim də balalarım ona "Seyran Səxavət yox, Seyran əmi" - deyirlər. Onu əmiləri Qürbət qədər, Elxan qədər çox istəyirlər. Və bir də ona görə çox istəyirlər ki, onların dayısı, uzun müddət Füzuli rayon Məhkəməsinin sədri olmuş Məmməd Kərimovla möhkəm dost olublar. Məmməd Kərimov Azərbaycan məhkəmə sistemində xüsusi çəkisi olan, ən ədalətli hakimlərdən biri olub və bu gün də Füzuli camaatı onu böyük hörmətlə xatırlayır. Çünki harda hakim işləyibsə, heç vaxt haqqı nahaqqa verməyib.

Seyran müəllimlə Məmməd Kərimovun dostluğu rəhmətə gedən kimi davam edib. Seyran Səxavət rayona gələndə ona çox adam qonaqlıq vermək istəyirdi. Ancaq ən çox çörək kəsdiyi insanlar Məmməd Kərimov, poçtalyon Qadir və Adil Hacıyev idi. Onlar üçü bir yerdə "Cənlibel"də və Füzulinin digər gözəl məkanlarında o qədər çörək kəsiblər ki!



Seyran Səxavətin böyük yazıçı kimi bir-birindən gözəl şeirləri, hekayələri, romanları, povestləri, müsahibələri var. "Daş evlər", "Nekroloq", "Qızıl test", "Qaçacaq", "İt intervüsü" və ən nəhayət "Ağdamda Qədir Rüstəmovla atüstü söhbət"...

Bu bədii əsərlərin hər biri Azərbaycan ədəbiyyatında ədəbi hadisədir. Və bir də Seyran Səxavətin nəinki əsərləri, hətta hər cümləsi, hər deyimi belə ədəbi hadisədir. Bizim böyük müəllimimiz, BDU-nun professoru, yazıçı-publisist, tənqidçi rəhmətlik Qulu Xəlilov hər dəfə müəllimlərinə deyirdi ki, Azərbaycan dilinin zənginliyin, şirənliyini və koloritin bilmək istəyirsinizsə, mütləq Süleyman Rəhimovu, Mirzə İbrahimovu, Əli Vəliyevi oxuyun. Biz də həmin yazıçıların romanlarını, povestlərini, hekayələrini oxuyub gördük ki, Qulu müəllim düz deyirmiş, onlar Azərbaycan dilini nə qədər zənginləşdirib, nə qədər şirənləşdiriblər. Bax Seyran Səxavətin də əsərləri Azərbaycan dilini belə zənginləşdirib, bal qatıb. Çünki o, xalqın dilində yazır və danışır.

Seyran Səxavət deyir ki, bir dəfə mamamgildə (Qarabağda atanın bacısına mama deyirlər) idim. Gördüm çöldə hamı danışır, amma bir qadına danışmağa imkan vermirlər. Buna mamam dözməyib dedi: "Aaz, imkan verin bu gəlin də sözün desin dana. Axı, söz ağzında iyələnir"! Bir dəfə bunu dilimizlə bağlı yığıncaqda dedim. Dedim ki, professor siz deyilsiniz ey, professor mənim mamamdı...

Seyran Səxavət Azərbaycan mətbuatı tarixində şüəvr bir müsahibə qələmə alıb: "Ağdamda Qədir Rüstəmovla atüstü söhbət. "Bu yazı ötən əsrin 70-ci illərində "Ulduz" jurnalında dərc olunub. Çox unikal və qeyri-adi bir müsahibədir. Orada bir epizod yadıma düşür: "Qədir, sən və vaxt sevinirsən?" Cavab verir: "Balalarım sevinəndə mən də sevinirəm!..." Nə qədər səmimi və nə qədər orijinal bir cavab! Əgər bir ata övladın sevindirə bilmirsə, bundan acı həyat yoxdur. Övladın üzünü güldürsə, bax onda ata xoşbəxt olur.

Bu müsahibə yenidən çap olunmalı və jurnalistika fakültələrində tədris olunmalıdır. Çünki bu gün mediada belə müsahibələr yoxdu... Çox şirin, səmimi danışan adam görmüşəm, amma Seyran Səxavət kimi şirin danışan adam görməmişəm. Onun televiziyalardakı çıxışına baxan və dinləyən hər adam onun bal kimi şirin söhbətinə heyran olur... Belə ki, onun hər çıxışı, hər söhbəti möhtəşəm bir mənərə yadadır. Düşünürsən ki, çaxır bu sözləri Seyran Səxavət deyər bilər.

Seyran müəllimin çox hikmətli deyimləri var. Birini yada salaq: "İnsan hər şeyə yaltaqlana bilər, ancaq ölümə yaltaqlana bilmir...". Vallah, Seyran müəllim, insan ölümə də yaltaqlanır, amma bu dünyada olduğu kimi, Allaha aldada bilmir. Bəzi adamlar elə bilirlər ki, Allaha yaltaqlanıb Cənnətə düşəcək, yaxud da ölümdən xilas olacaq! Ancaq belə deyil; hər bir əməlin haqq-hesabı var!

Seyran müəllim, Siz 80 il şərəflə, kişi kimi yaşamısınız. Və heç bir qüvvə Sizi əyə bilməyib! Çünki həmişə haqqın, ədalətin, dürüstlüyün, insanlığın, sevginin, işığın yanında olmusunuz. Və ən nəhayət xalqın içində olmusunuz, dövlətə və xalqa namusla xidmət etmişiniz. Və heç vaxt paxıllıq, xəyanət nə olduğunu bilməmişiniz, qələmə xəyanət etməmişiniz! Ona görə də xalq öz kəndinə, öz torpağına və özüne oxşayan adamı - Seyran Səxavəti çox istəyir. Manaf Ağayevin sözü olsun, "səni bağırma basıb öpürəm"! Səksənin mübarək!!! Amma sizə səksən yox, məşallah, əlli yaş vermək olar! Çünki ruhunuz, üreyiniz, qəlbiniz təmizdir! Sizin barənizdə 75-də yazdım, 80-də yazıram və Allah ömür versə, 90-da da yazaram!!!

